

Dnia 2 sierpnia br. połączone senackie komisje: Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej, Budżetu i Finansów Publicznych, Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Ustawodawcza rozpatrywały wnioski do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, zgłoszone na posiedzeniu plenarnym Senatu.

Cel projektu

Jak wskazują wnioskodawcy w uzasadnieniu projektu, aktualne regulacje (ustawa weszła w życie w IV kwartale 2015 roku) są zbyt rygorystyczne dla środowisk działaczy opozycji antykomunistycznej. *Deficyt budżetowy, obwarowany dodatkowo unijną procedurą, powodował ostrożne traktowanie wydatków na świadczenia kombatanckie. Jednostronnemu spojrzeniu władz nie towarzyszyła dostateczna refleksja ani badanie sytuacji życiowej członków i działaczy opozycji antykomunistycznej, członków ich rodzin, a także zwykłych obywateli poddanych represjom, w tym materialnym. W efekcie parlament przyjął rozwiązanie oparte o regułę nadmiernej ostrożności – czytamy w uzasadnieniu.*

Zakres zmian

Pierwotna wersja projektu zakładała wprowadzenie możliwości ubiegania się o świadczenie pieniężne do wysokości połowy najniższej emerytury ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zależności od dochodu osoby uprawnionej. W toku posiedzenia połączonych komisji senackich przyjęto poprawkę zgłoszoną przez senatorów J. Żaryna i R. Mamątową, która przyznaje osobom uprawnionym bezterminowo świadczenie pieniężne w wysokości 400 zł miesięcznie niezależnie od dochodu. Świadczenie pieniężne ma być przyznawane bezterminowo w każdym przypadku osiągnięcia przez osobę uprawnioną wieku emerytalnego, a także w przypadku nabycia przez osobę uprawnioną prawa do renty (w przypadku przyznania renty okresowej świadczenie powinno być przyznane na okres pobierania renty). Świadczenie ma być waloryzowane.

Ponadto, senatorowie przegłosowali wniosek senatora J. Rulewskiego dot. wprowadzenia do ustawy przepisów przyznających rentę lub emeryturę osobom uprawnionym, a nie posiadającym prawa do emerytury lub renty. Poprawka ta została zaakceptowana przez senatorów pomimo negatywnej opinii resortu infrastruktury. Minister Szmít podnosił, że senatorowie nie określili skutków wejścia w życie takich regulacji, a zatem nie jest wiadome jakie obciążenie dla budżetu będą stanowiły dodatkowe emerytury i renty.

Dodatkowo, projekt zakłada stworzenie Rady do Spraw Działaczy Opozycji Antykomunistycznej oraz Osób Represjonowanych z Powodów Politycznych działającej przy Szefie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach dotyczących działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych. Zmieniono też usytuowanie dotychczasowych wojewódzkich rad konsultacyjnych do spraw działaczy opozycji i osób represjonowanych. Rady te – w myśl projektu – mają działać nie przy zarządach województw, a przy wojewodach. W skład rad mają wchodzić działacze opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowane z powodów politycznych o potwierdzonym statusie działacza opozycji lub osoby represjonowanej. W obecnym stanie prawnym w radach zasiadają osoby odznaczone Krzyżem Wolności i Solidarności lub innym odznaczeniem lub orderem za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowania praw człowieka.